

LEA DELL Balčiūnas & Grajauskas

I. TEISĖS NAUJIENŲ APŽVALGA

- Priimtas naujas Lietuvos Respublikos naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymas.
- 2020-07-01 įsigaliojo naujasis Lietuvos Respublikos civilinio turto konfiskavimo įstatymas (nustatomi civilinio turto konfiskavimo teisiniai pagrindai, sąlygos ir tvarka).
- Įtvirtinti CPK pakeitimai, kuriais užtikrintos sąlygos efektyviam Europos Sąjungos teismų sprendimų pripažinimui ir leidimui juos vykdyti Lietuvoje, kai konkrečios ginčų kategorijos nepatenka į jokių Europos Sąjungos reglamentų taikymo sritį. Palyginti
- Nuo š. m. rugpjūčio 1 d. įsigalioja nauji Lietuvos Respublikos darbo kodekso (DK) pakeitimai, pildantys likusias spragas.

II. TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

- LAT 2020-05-25 nutartimi civilinėje byloje Nr. e3K-7-75-823/2020

išsprendė klausimą dėl pareigos mokėti sutartines mokėjimo (pelno) palūkanas kredito sutarties nutraukimo atveju.

- LAT 2020-06-25 nutartimi civilinėje byloje Nr. e3K-3-199-701/2020 sprendė dėl darbo sutarties nutraukimo darbdavio valia.
- LAT 2020-07-06 nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-210-695/2020 išsprendė šiuos klausimus: i) dėl neturtinės žalos, padarytos neteisėtais veiksmais operatyvinės veiklos metu, atlyginimo; ii) dėl pareigūnų pareigos elgtis rūpestingai; iii) dėl ikiteisminio tyrimo pareigūnų klaidų; iiiii) dėl pasiklausymų trukmės.

I. TEISĖS NAUJIENŲ APŽVALGA

1.1 Priimtas naujas Lietuvos Respublikos naujojo koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių poveikio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo taikymui įstatymas.

Įstatymas karantino laikotarpiu ir 3 mėnesius po jo atšaukimo atideda vadovo pareigos vykdymą įmonei laiku negalint vykdyti turtinių prievolių arba jos

įsipareigojimams viršijant turimo turto vertę kreiptis į kreditorius, siūlant sudaryti susitarimą dėl pagalbos įmonės mokumui atstatyti arba vykdyti bankroto procesą ne teismo tvarka, o nepavykus susitarimo pasiekti per trisdešimt dienų, kreiptis į teismą dėl bankroto bylos iškelimo.

Taip pat, įstatymas numato, kad kreditoriui, inicijavusiam juridinio asmens nemokumo procesą, susitarimo dėl pagalbos finansiniams sunkumams įveikti sudarymo terminų (nuo 15 iki 30 dienų) skaičiavimas sustabdomas karantino laikotarpiu.

Restruktūrizavimo procesas taip pat negali būti nutrauktas karantino laikotarpiu ir tris mėnesius po jo atšaukimo.

1.2. 2020-07-01 įsigaliojo naujasis Lietuvos Respublikos civilinio turto konfiskavimo įstatymas (nustatomi civilinio turto konfiskavimo teisiniai pagrindai, sąlygos ir tvarka).

Įstatymas taikomas turtui, kuris įgytas po 2010 m. gruodžio 11 d. Konfiskuotinu gali būti pripažįstamas turtas, kai yra pagrindas manyti, jog turtas yra gautas neteisėtu būdu, kai šio turto vertė neatitinka asmens teisėtų pajamų ir šis skirtumas viršija 100 000 eurų.

Civilinio turto konfiskavimas gali būti nukreiptas į šias keturias asmenų grupes:

asmenis, kurie buvo pripažinti kaltais įsiteisėjusiais teismo nuosprendžiais ir bylose buvo nustatyta, kad jie turi nusikalstamu būdu įgyto turto;

asmenis, kuriems buvo pradėtas, atsisakyta pradėti, nutrauktas baudžiamasis procesas ar kurie atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės;

asmenis, kurie įtraukti į organizuotų nusikalstamų grupių, kurias identifikuoja Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, narių sąrašus;

tokių asmenų sutuoktinius ar asmenis, su kuriais yra bendrai tvarkomas ūkis.

Asmuo, kuriam įteiktas pranešimas apie galimą civilinį turto konfiskavimą, turi šias teises:

1) iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų viešųjų juridinių asmenų gauti informaciją, susijusią su jo pajamomis, turtu ir su juo susijusiais sandoriais, ir pasidaryti reikiamų dokumentų išrašus arba nuorašus, kopijas;

2) turto tyrimą atliekančioms institucijoms ir prokurorui pateikti už ilgesnį negu turto tiriamąjį laikotarpį informaciją, pagrindžiančią šio turto teisėtumą, arba informaciją, pagrindžiančią, kad asmuo nėra nesąžiningas įgijėjas;

3) teikti arba atsisakyti teikti paaiškinimus apie save, savo šeimos narius ar artimuosius giminaičius;

4) būti atstovaujamas atstovo pagal įstatymą ar savo įgalioto atstovo;

5) skųsti prokuroro ir teismo paskirtą turto areštą.

1.3. Įtvirtinti CPK pakeitimai, kuriais Užtikrintos sąlygos efektyviam Europos Sąjungos teismų sprendimų pripažinimui ir leidimui juos vykdyti Lietuvoje, kai konkrečios ginčų kategorijos nepatenka į jokių Europos Sąjungos reglamentų taikymo sritį.

CPK 60 skyriaus pirmasis skirsnis papildytas 799¹ straipsniu, kuris numato,

jog ES valstybių narių teismų sprendimams, taikos sutartims ir teismo nutartims, kai nėra ES reglamentų, nustatančių šių sprendimų, taikos sutarčių ir nutarčių pripažinimą ir leidimą juos vykdyti, taikomos CPK 60 skyriaus 4, 5, 6 skirsnių nuostatos, o konkrečiai, taikomos nuostatos, reglamentuojančios užsienio teismų sprendimų, nutarčių ir taikos sutarčių pripažinimo, leidimo vykdyti, teisinius santykius.

Taip pat, pagal anksčiau galiojusį reglamentavimą, CPK 801 str. numatė, kad LR teismai su užsienio valstybių teismais susižino per LR Teisingumo ministeriją, nebent kitaip numato tarptautinės sutartys ar ES teisės aktai. **Dabartinis CPK 801 str. papildytas, plačiau aprašant konkrečias situacijas ir kaip jose turi vykti susižinojimas:**

LR teismai su ES valstybių narių teismais dėl teisinės pagalbos susižino tiesiogiai Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Atvejais, kai galioja LR ir valstybės, kuri nėra ES valstybė narė, sudaryta tarptautinė sutartis, nustatanti tiesioginį bendradarbiavimą (susižinojimą), LR teismai susižino šios tarptautinės sutarties nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Atvejais, kai nėra galiojančios LR ir valstybės, kuri nėra ES valstybė narė, sudarytos tarptautinės sutarties dėl tiesioginio bendradarbiavimo, tačiau galioja sudaryta kita tarptautinė sutartis, kuri nenustato tiesioginio bendradarbiavimo (susižinojimo), Lietuvos Respublikos teismai susižino šios sutarties nustatyta tvarka ir sąlygomis per Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją.

Atvejais, kai nėra galiojančios Lietuvos Respublikos ir valstybės, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė, sudarytos tarptautinės sutarties, kurios pagrindu Lietuvos Respublikos teismai galėtų susižinoti, susižinojimas vyksta diplomatine

tvarka per Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją.

1.4. Nuo š. m. rugpjūčio 1 d. įsigalioja nauji Lietuvos Respublikos darbo kodekso (DK) pakeitimai, pildantys likusias spragas.

DK 41 straipsnyje reglamentuotos situacijos, kai pareigybei, kurią užimti skelbiamas konkursas, leidžiama sudaryti terminuotą sutartį su darbuotoju tam laikui, kol konkurso būdu bus išrinktas naujas darbuotojas. Tokios sutartys gali būti sudaromos ne ilgiau kaip vienerių metų laikotarpiui.

Papildytas DK 52 straipsnis, reglamentuojantis nuotolinį darbą. Išplečiama asmenų grupė, kuriems paprašius privaloma penktadalį darbo laiko skirti dirbti nuotoliniu būdu, įtraukiant ir darbuotojus, kurie yra pateikę prašymą, pagrįstą sveikatos priežiūros įstaigos išvada apie sveikatos būklę.

DK 55 straipsnio pakeitimu įtvirtinama aplinkybė, nutraukti terminuotą darbo sutartį darbuotojo prašymu neegzistuojant jokioms svarbioms priežastims. Nuo šiol visas – ir neterminuotas, ir bet kokias terminuotas darbo sutartis darbuotojas galės nutraukti be jokių svarbių priežasčių pranešęs darbdaviui prieš dvidešimt kalendorinių dienų.

DK 72 ir 72 (1) straipsniuose sureglamentuojama laikinojo įdarbinimo įmonių veikla. Kriterijai, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė, siekdama būti įrašyta į laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašą, įrašomi pačiame DK. Šis pakeitimas iš esmės reiškia, kad įmonės, neatitinkančios reikalavimų, negali būti laikinojo darbo sutarties šalimi ir kad tai įtvirtinta įstatymo lygiu.

Dar viena DK naujovė susijusi su kasmetinių atostogų suteikimu. DK 128 straipsnio 5 dalies 4 punktą papildytas įpareigojimu darbdaviams pirmenybę suteikti kasmetines atostogas pagal darbuotojo prašymą tiems darbuotojams, kurių prašymas pagrįstas sveikatos priežiūros įstaigos išvada apie sveikatos būklę.

2. TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

2.1. LAT 2020-05-25 nutartimi civilinėje byloje Nr. e3K-7-75-823/2020 išsprendė klausimą dėl pareigos mokėti sutartines mokėjimo (pelno) palūkanas kredito sutarties nutraukimo atveju.

Faktinės aplinkybės:

Buvo iškelta fizinio asmens bankroto byla, bankroto administratorius A.I. pateikė teismui tvirtinti kreditorių finansinius reikalavimus, tarp jų ir antros eilės kreditoriaus UAB Medicinos bankas reikalavimą, kildinamą iš su A.I. sudarytų 2005-12-15 dviejų kredito sutarčių.

Bankroto administratorius nurodė, kad su dalimi UAB Medicinos banko finansinio reikalavimo nesutinka ir prašo teismo šios dalies (657 089,07 EUR) netenkinti.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo argumentai ir išaiškinimai:

Išplėstinė septynių teisėjų kolegija, atsižvelgusi į kompensuojamųjų palūkanų prigimtį ir paskirtį, padarė išvadą, **kad šalių sudarytos sutarties sąlygos, nustatančios kompensuojamųjų palūkanų mokėjimą, pagal savo esmę lieka galioti ir po sutarties nutraukimo.** Toks aiškinimas visiškai atitinka kompensuojamųjų palūkanų kaip skolininko civilinės atsakomybės formos (minimalių kreditoriaus nuostolių atlyginimo) sampratą ir neprieštaruja CK 6.221

straipsnio nuostatoms, pagal kurias sutartinė civilinė atsakomybė netesybų (ar jų paskirtį atitinkančių kompensuojamųjų palūkanų) mokėjimo forma skolininkui gali būti taikoma kartu su sutarties nutraukimu (CK 6.221 straipsnio 2 dalis). Tuo atveju, jei šalys sutartimi susitarė dėl atitinkamo dydžio kompensuojamųjų palūkanų mokėjimo iki visiško paskolos gražinimo, ši sutarties nuostata ir iš jos kylanti sutartyje nustatyto dydžio kompensuojamųjų palūkanų mokėjimo prievolė išlieka ir sutartį nutraukus (šios nutarties 42 punktą). Kompensuojamųjų palūkanų mokėjimas neatima iš kreditoriaus teisės reikalauti atlyginti nuostolius, kurių nepadengia sutartyje nustatytos kompensuojamosios palūkanos.

Išplėstinė teisėjų kolegija, pasisakydama dėl pareigos mokėti sutartines mokėjimo (pelno) palūkanas kredito sutarties nutraukimo atveju, pabrėžė, kad palūkanos, kaip mokestis už pinigų skolinimą, teismų praktikoje dar vadinamos pelno palūkanomis, iš esmės skiriasi nuo kompensuojamųjų palūkanų, mokamų už prievolės įvykdymo termino praleidimą. Pareiga mokėti pelno palūkanas (kitais tariant, pinigų skolinimo kaina) yra pagrindinė paskolos prievolė apibrėžianti sąlyga (CK 6.870 straipsnio 1 dalis). Kadangi kreditoriaus reikalavimas sumokėti pelno palūkanas yra reikalavimas įvykdyti prievolę natūra, pelno palūkanoms netaikomos netesybų mažinimą reglamentuojančios teisės normos, taip pat draudimas šias palūkanas priteisti kartu su netesybomis.

Išplėstinė teisėjų kolegija pritarė kasacinio teismo nuosekliai formuojamai pozicijai, kad **kreditoriaus reikalavimas dėl mokėjimo (pelno) palūkanų priteisimo yra reikalavimas įvykdyti sutartinę prievolę natūra, todėl sprendė, jog šis reikalavimas kreditoriaus negali būti**

reiškiamas po sutarties nutraukimo, kadangi tai neatitinka bendrųjų sutarties nutraukimo teisinių padarinių, įtvirtintų CK 6.221 straipsnyje, pagal kuriuos sutarties nutraukimas atleidžia abi sutarties šalis nuo tolimesnio sutartinių prievolių vykdymo, o šalis iki tol siejęs sutartinis teisinis santykis keičiamas sutartinės atsakomybės teisiniu santykiu.

2.2. LAT 2020-06-25 nutartimi civilinėje byloje Nr. e3K-3-199-701/2020 sprendė dėl darbo sutarties nutraukimo darbdavio valia.

Faktinės aplinkybės:

Ieškovė prašė pripažinti atsakovės atleidimą iš darbo teisėtu, priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

Ieškovė nurodė, kad atsakovė ėjo biuro administratoriaus pareigas. Atsakovei buvo įteiktas išpėjimas dėl darbo sutarties nutraukimo DK 59 straipsnio pagrindu. Išpėjime nurodyta atleidimo priežastis – atsakovės elgesys, kuriantis įtampą tarp bendrovės darbuotojų ir neigiamai veikiantis darbinę aplinką. Pasibaigus išpėjimo terminui, darbo sutartis su atsakove nutraukta, jai išmokėta šešių mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išėtinė išmoka.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo argumentai ir išaiškinimai:

Aiškinant DK 59 straipsnį konstatuotina, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytu darbo sutarties nutraukimo pagrindu darbo sutartis gali būti nutraukta, kai: tam yra darbdavio iniciatyva, išreikšta DK 64 straipsnio nustatyta tvarka; egzistuoja teisėta, pakankama priežastis (viena ar kelios), lemianti konkretaus darbdavio poreikį nutraukti darbo sutartį ir kai ši priežastis nėra nurodyta DK 57 straipsnio 1

dalyje ir nepatenka tarp nurodytų DK 59 straipsnio 2 dalyje. Taigi LAT iš esmės konstatuoja, kad teisėtam darbo sutarties nutraukimui darbdavio valia yra reikalinga trijų aukščiau nurodytų sąlygų visuma.

Priežastis nutraukti darbo sutartį DK 59 str. 1 d. nustatytu pagrindu gali būti susijusi su darbuotojo asmeniu, jo elgesiu darbe, kvalifikacija, darbdavio padėtimi ir kt., jos pasirinkimas konkrečiu atveju yra darbdavio diskrecija, tačiau, kaip minėta, ji turi būti realiai egzistuojanti (ne tariama ar išgalvota), teisėta, pakankama, kad pagrįstu darbo sutarties nutraukimą. Taip pat LAT nurodo, kad nutraukiant darbo sutartį darbdavio valia turi būti laikomasi DK 64 str., reglamentuojančio išpėjimą nutraukti darbo sutartį, reikalavimų. T. y. darbuotojo išpėjime turėtų būti konkrečiai įvardijama priežastis, nulėmusi darbdavio subjektyvų sprendimą nutraukti darbo sutartį DK 59 str. pagrindu, o jeigu tokia priežastis keistūsi išpėjimo apie darbo sutarties nutraukimą metu, darbuotojas turėtų būti informuojamas apie tokį pasikeitimą ar priežasties nutraukti darbo santykius su juo išnykimą.

Teismas pripažino atsakovės atleidimą iš darbo teisėtu.

Taigi išvada būtų, kad nors DK 59 str. suteikia lankstesnes galimybes nutraukti darbo santykius su darbdaviui netinkančiu darbuotoju, tačiau kilus ginčui darbdaviui reiks įrodyti, kad jis turėjo pakankamą pagrindą nuspręsti, jog buvo reali priežastis nutraukti darbo sutartį. Darbdavys buvusį darbuotojo elgesio neteisėtumą ar netinkamumą turėtų įrodyti tokiu įrodinėjimo standarto lygmeniu, kuris atitinka *bonus pater familias* (apdairaus ir atidaus žmogaus) etaloną.

2.3. LAT 2020-07-06 nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-210-695/2020

išsprendė šiuos klausimus: i) dėl neturtinės žalos, padarytos neteisėtais veiksmais operatyvinės veiklos metu, atlyginimo. ii) dėl pareigūnų pareigos elgtis rūpestingai; iii) dėl ikiteisminio tyrimo pareigūnų klaidų; iiiii) dėl pasiklausymų trukmės.

Faktinės aplinkybės:

Dėl esmingai pažeisto orumo, sugadintos reputacijos ir pablogėjusios sveikatos dėl ieškovės daugiau kaip prieš 10 metų pradėtas neteisėtas ikiteisminis tyrimas sutrukdė ieškovei dirbti visą nurodytą laikotarpį jos turėtą kvalifikaciją atitinkantį darbą, nes teisininkų darbo rinkoje svarbią reikšmę turi darbdavio pasitikėjimas teisininko darbo pareigų atlikimu ir klientams tinkamos kokybės teisinių paslaugų teikimu. Ieškovės kvalifikacija buvo aukšta, ji dirbo aukštesnės grandies teismo teisėja.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo argumentai ir išaiškinimai:

Dėl neturtinės žalos, padarytos neteisėtais veiksmais operatyvinės veiklos metu, atlyginimo.

Teisėjų kolegijos vertinimu, vadovaujantis pirmiau išdėstytomis konstitucinės doktrinos ir teismų praktikos nuostatomis, kasacinio skundo argumentas, kad valstybės atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl neteisėtų pareigūnų veiksmų, apsiriboja CK 6.272 straipsnio 1 dalies tiesiogiai išvardytais atvejais, pripažintinas nepagrįstu.

Šiuo aspektu pažymėtina, kad CK 6.272 straipsnyje reglamentuojama civilinė atsakomybė už teisių pažeidimus, padarytus baudžiamojo persekiojimo metu, t. y. siekiant taikyti asmeniui baudžiamąjį atsakomybę. Šis procesas yra

reglamentuotas įstatymais ir susideda iš ikiteisminio tyrimo ir teismo nagrinėjimo.

Atliekant ikiteisminį tyrimą šios normos prasme vertinami atitinkamais įstatymais įgaliotų institucijų vieši ar nevieši veiksmai, kuriais siekiama išaiškinti padarytas ar daromas nusikalstamas veikas ir jas darančius asmenis, dėl kurių vėliau pradedamas viešas ikiteisminis tyrimas pagal baudžiamojo proceso įstatymą. Atitinkamai **asmens teisių pažeidimai, kurie tokiu atveju yra padaryti operatyvinės veiklos neviešame etape prieš iškeliant baudžiamąją bylą, gali būti vertinami kaip pažeidimai, padaryti ikiteisminiame nusikalstamos veikos tyrime, jeigu jie neatitinka įstatymų ir pažeidžia asmens teises.**

Tokiais pažeidimais gali būti neteisėtas ir nepagrįstas teisėsaugos institucijų neviešo tyrimo, kuriuo siekiama išaiškinti nusikalstamas veikas ir jas darančius asmenis (t. y. operatyvinio tyrimo), pradėjimas ir vykdymas, ar tokio tyrimo metu neteisėtas taikymas asmens teises ribojančių priemonių, savo esme analogiškų procesinėms prievartos priemonėms, kurios gali būti taikomos baudžiamojo proceso metu (pavyzdžiui, elektroninio ryšio priemonėmis perduodamos informacijos slapta kontrolė).

Reikšminga ir tai, kad slapta komunikacijos kontrole apribojama asmens teisė į privataus gyvenimo gerbimą ir susirašinėjimo slaptumą, įtvirtinta, be kita ko, Konvencijos 8 straipsnyje. Dėl to, kas išdėstyta, teisėjų kolegija daro išvadą, kad **žala, padaryta neteisėtais veiksmais operatyvinės veiklos metu ikiteisminiame neviešame nusikaltimo tyrime, atlyginama valstybės pagal CK 6.272 straipsnio 1 dalies nuostatas.**

Dėl pareigūnų pareigos elgtis rūpestingai.

Sprendžiant valstybės civilinės atsakomybės klausimą dėl ikiteisminio tyrimo ir prokuratūros pareigūnų veiksmų teisėtumo, esant išteisinimui nustačius, kad nebuvo nusikaltimo įvykio, vertinama, ar atliktas įrodomųjų duomenų rinkimas ir vertinimas iki teismo atitiko baudžiamajame procese nustatytus įstatymo reikalavimus.

Kasacinis teismas yra pasisakęs, kad **valstybės civilinė atsakomybė gali atsirasti** ne tik dėl neteisėto teisėsaugos institucijų veikimo ar neteisėto neveikimo, bet **ir tuo pagrindu, kad jų pareigūnai nevykdo bendrosios pareigos elgtis atidžiai ir rūpestingai (laikytis tokio elgesio taisyklių, kad savo veiksmais ar neveikimu nepadarytų kitam asmeniui žalos)** (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. lapkričio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-534/2009).

Pareigūnai procese turi veikti atsakingai ir stropiai. Pareigūnų bendroji rūpestingumo pareiga nacionalinėje teisėje yra įtvirtinta BPK 2 straipsnyje, 44 straipsnio 5 dalyje, CK 6.263 straipsnio 1 dalyje.

Dėl ikiteisminio tyrimo pareigūnų klaidų.

Sprendžiant dėl ikiteisminio tyrimo ir prokurorų veiksmų teisėtumo, renkant ir vertinant nusikaltimą pagrindžiančius duomenis, įvertinama, ar pareigūnai nepadarė įstatymo pažeidimo ar klaidų, kurios ir lėmė, kad teismo vertinimas nesutapo su pareigūnų atliktu kaltinamųjų duomenų vertinimu. **Padarytas jų klaidas gali rodyti duomenys, kad informacija apie inkriminuosjamus veiksmus surinkta neišsamiai ar ne apie visas**

reikšmingas aplinkybes, kad duomenys surinkti negavus teismo leidimo, pažeidžiant privatumą, asmens teises ar nustatytas konkrečias procesines taisykles.

Taip pat pareigūnų klaidas gali rodyti tai, kad teismui buvo perduota ne visa surinkta bylai reikšminga informacija, o darant sprendimus dėl įtarimų pareiškimo ir perdavimo asmenį teisti ikiteisminio tyrimo ir prokuratūros pareigūnų išvados buvo paremtos neteisėtai gautais, faktais nepagrįstais duomenimis, abstrakčiais, su nagrinėjamais įvykiais silpnai susijusia informacija ar kitokiais duomenimis, kurie tikėtinais teismo būtų nepripažinti įrodymais arba jų visuma galutinai būtų įvertinta kaip nepakankama (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. liepos 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-231-695/2019, 46 punktas).

Be kita ko, sprendžiant dėl žalos atlyginimo įvertinama, ar tyrimą vykdę pareigūnai tinkamai teisiškai kvalifikavo asmenų faktiškai atliktus veiksmus, ar šie veiksmai sudarė teisinį pagrindą pareikšti asmeniui įtarimus nusikaltimu. Ikiteisminio tyrimo, prokurorų ar teismo klaidą gali rodyti tai, kad asmeniui buvo pareikšti įtarimai, jis perduotas teisti ar buvęs pripažintas kaltu dėl jo nustatytų ir įrodytų veiksmų, kurie galutiniu baudžiamojo teismo sprendimu pripažinti kaip nesudarantys baudžiamojo nusikaltimo ar nusižengimo. **Klaidą šiuo atveju sudaro netinkamas teisinis faktinių aplinkybių, kurios nebuvo nusikalstamos, įvertinimas kaip nusikaltimų.**

Dėl pasiklausymų trukmės.

Kasacinis teismas konstatavo, kad tokios teisinės situacijos, kai per protingą laiką nepasitvirtinus įtarimui dėl nusikalstamos

veikos toliau nepagrįstai ilgai atliekama (sankcionuojama) slapta telekomunikacijų tinklais perduodamos informacijos turinio kontrolė iš esmės tikintis (nesant tam rimto pagrindo) gauti informacijos dėl kokios nors kitos nusikalstamos veikos ir taip siekiant pateisinti šios priemonės taikymą, netoleruotinos (plenarinės sesijos kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-P-94-895/2015).